

Aanwijzingen Eindexamen 2021

HAVO

Voor de kandidaten

INHOUD

Examenrooster HAVO 2021 Tijdvak 1	6
Examenrooster HAVO 2021 Tijdvak 2	7
Examenrooster HAVO 2021 Tijdvak 3	8
Overige belangrijke data	9
Toegestane hulpmiddelen HAVO	10
VERLOOP VAN HET CENTRAAL EXAMEN: Informatie voor de kandidaten	12
Normen voor uitslagbepaling HAVO	14
Uitslagbepaling Eerste tijdvak	16
Bepaling Eindcijfers	17

Examenrooster HAVO

Tijdvak 1

Datum	Tijd en vak	Examenzaal
maandag 17 mei	13:30 - 16:30 uur Bedrijfseconomie	P05 / P06
dinsdag 18 mei	09:00 - 12:00 uur Geschiedenis	L01
	13:30 - 16:00 uur Engels	L01 / L02
woensdag 19 mei	09:00 - 12:00 uur Kunst algemeen	121 / 122
	13:30 - 16:30 uur Nederlands	L01 / L02
donderdag 20 mei	09:00 - 12:00 uur Aardrijkskunde	L01 / L02
	13:30 - 16:30 uur Natuurkunde	P13 / P14
vrijdag 21 mei	09:00 - 11:30 uur Duits	L01
dinsdag 25 mei	13:30 - 16:00 uur Frans	P13 / P14
woensdag 26 mei	13:30 - 16:30 uur Wiskunde A, B	L01 / L02
donderdag 27 mei	13:30 - 16:30 uur Biologie	P10 / P11 - P13 / P14
vrijdag 28 mei	13:30 - 16:30 uur Economie	L02 / L03
maandag 31 mei	09:00 - 12:00 uur Maatschappijwetenschappen	P10 / P11
	13:30 - 16:30 uur Scheikunde	L01

Examenrooster HAVO Tijdvak 2

Datum	Tijd en vak	Examenzaal
maandag 14 juni	13:30 - 16:00 uur Frans	L01
dinsdag 15 juni	09:00 - 12:00 uur Geschiedenis	L01
	13:30 - 16:30 uur Bedrijfseconomie	L02
woensdag 16 juni	09:00 - 12:00 uur Kunst algemeen	121 / 122
	13:30 - 16:30 uur Nederlands	L01 / L02
donderdag 17 juni	09:00 - 12:00 uur Aardrijkskunde	L01 / L02
	13:30 - 16:30 uur Natuurkunde	P13 / P14
vrijdag 18 juni	09:00 - 11:30 uur Duits	L01
	13:30 - 16:30 uur Economie	L02
maandag 21 juni	13:30 - 16:30 uur Scheikunde	L01
dinsdag 22 juni	09:00 - 12:00 uur Maatschappijwetenschappen	P10 / P11
	13:30 - 16:30 uur Wiskunde A, B	L01 / L02
woensdag 23 juni	13:30 - 16:30 uur Biologie	P10 / P11 - P13 / P14
donderdag 24 juni	-----	
vrijdag 25 juni	13:30-16:00 Engels	L01 / L02

Examenrooster HAVO Tijdvak 3

Datum	Tijd en vak	Examenzaal
dinsdag 6 juli	09:00-12:00 uur Nederlands Kunst algemeen	
	13:30-16:30 uur Scheikunde Biologie Geschiedenis	
woensdag 7 juli	09:00-12:00 uur Economie	
	13:30-16:30 uur Natuurkunde Aardrijkskunde Wiskunde A	
donderdag 8 juli	09:00-12:00 uur Wiskunde B	
	13:30-16:00 uur Engels Frans	
	13:30-16:30 uur Bedrijfseconomie Maatschappijwetenschappen	
vrijdag 9 juli	13:30-16:00 uur Duits	

Overige belangrijke data

19-4	Inleveren cijfers vakdocenten vóór 8.00 uur
20-4	Vanaf deze datum controleren SE cijfers door de kandidaten
22-4	Vaststellingsvergadering SE
23-4	Vóór deze datum aanmelding spreiding over de tijdvakken
3-5	Meivakantie
17-5	Aanvang CSE tijdvak 1
31-5	Einde CSE tijdvak 1
10-6	Bekendmaking normen eerste tijdvak Uitslagbepaling eerste tijdvak (onder voorbehoud)
11-6	Herkansingen aanmelden tot 14.00 uur
14-6	Aanvang CSE tijdvak 2
25-6	Einde CSE tijdvak 2
2-7	Bekendmaking normen tweede tijdvak Uitslagbepaling tweede tijdvak (onder voorbehoud)
6-7	Aanvang CSE tijdvak 3
8-7	Diploma-uitreiking HAVO (onder voorbehoud)
9-7	Einde CSE tijdvak 3
15-7	Bekendmaking normen derde tijdvak Uitslagbepaling derde tijdvak (onder voorbehoud) Diploma uitreiking tijdvak 3 (onder voorbehoud)

Toegestane hulpmiddelen HAVO Basispakket

Bij het Centraal Examen zijn bij ieder vak toegestaan:

- schrijfmateriaal, incl. millimeterpapier
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- nietmachine
- geometrische driehoek
- vlakgum
- elektronisch rekenapparaat, zie ook toelichting op de volgende pagina
- woordenboek Nederlands (in de zaal aanwezig)
- of woordenboek Nederlands-thuis taal en thuis taal-Nederlands

Vakspecifieke hulpmiddelen 2021

HAVO	
Nederlands	Woordenboek Nederlands. Wordt door school verstrekt.
Frans	Woordenboek naar en vanuit het Frans. Wordt door school verstrekt.
Engels	Woordenboek naar en vanuit het Engels. Wordt door school verstrekt.
Duits	Woordenboek naar en vanuit het Duits. Wordt door school verstrekt.
Natuurkunde Scheikunde Biologie	Binas 6e editie. Wordt door school verstrekt.
Wiskunde A, B	<u>Alleen</u> een Grafische rekenmachine in examenstand.

Grafische rekenmachine

Bij Wiskunde A, B en C waar een grafische rekenmachine is toegestaan is **ALLEEN** een grafische rekenmachine toegestaan. Het is een kandidaat bij die vakken niet toegestaan de beschikking te hebben over een gewone rekenmachine. Een grafische rekenmachine is op het centraal examen alleen toegestaan als het geheugen van de grafische rekenmachine is geblokkeerd door een examenstand. Dit wordt voor aanvang van het examen in de examenzaal ingesteld.

Toegestane grafische rekenmachines

Casio:

- fx-9860GII(SD) (mits voorzien van examenstand): OS2.11 en hoger;
- fx-CG20 (mits voorzien van examenstand): OS3.12 en hoger;
- fx-CG50 (mits voorzien van examenstand): OS3.50 en hoger

Hewlett Packard:

- HP Prime, mits voorzien van de meest recente Nederlandse examenstand.

Texas Instruments:

- TI-84 Plus T, de basisversie met LED lampje;
- TI-84 Plus CE-T vanaf versie OS 5.1.5;
- TI-Nspire CX (alleen de versie zonder CAS) vanaf versie OS 4.4.0.532.

Oudere types, ook die eerder wel waren toegestaan, zijn niet meer toegestaan. Het verdient aanbeveling de machine altijd te voorzien van het meest recente OS of firmware.

Het is niet toegestaan:

- meer dan één (grafische) rekenmachine te gebruiken;
- je (grafische) rekenmachine op het lichtnet aan te sluiten of met andere apparatuur te verbinden;
- tijdens het examen gebruik te maken van de (grafische) rekenmachine van een andere kandidaat.

Goed doorlezen!!

VERLOOP VAN HET CENTRAAL EXAMEN: Informatie voor de kandidaten

1. Wie te laat komt, mag aan het einde niet langer doorwerken.
Wie meer dan een 30 minuten uur te laat komt, mag niet meer meedoen en wordt doorverwezen naar het 2e of 3e tijdvak.
Ben steeds 15 minuten vóór de officiële aanvangstijd aanwezig.
2. Zoek het tafeltje waarop het kaartje met jouw gegevens ligt.
Je naam en het examennummer, dat ook op je kaartje staat, moet op elk in te leveren examenpapier worden ingevuld.
3. De plaats waar je examens zijn, moet je steeds goed bekijken. De meeste examens worden afgenomen in de gymzalen L01, L02, L03 of in het paviljoen (P-gebouw).
4. Er mag behalve de toegestane hulpmiddelen niets in de examenzalen/lokalen worden meegenomen. Dus geen jassen, tassen, etuis, eigen papier, correctievloeistof en dergelijke. De school zorgt voor een flesje water om tijdens het examen te drinken.
'Mobieltjes' en andere communicatie apparatuur zijn in de examenzaal NIET toegestaan. Ook niet als rekenmachine of klokje. Dit geldt ook voor de smart watch of noise cancelling headsets (oortjes).
5. Je mag niet met potlood schrijven. Teken van grafieken met potlood mag wel maar is niet verplicht. Het gebruik van correctielak/pen/lint is niet toegestaan. De school zorgt voor beschikbaarheid van Binas en woordenboeken indien van toepassing.
6. Tot een kwartier vóór sluitingstijd - maar niet eerder dan anderhalf uur na de aanvang - mag je weggaan, zodra je klaar bent.
Controleer of alle blaadjes en bijlagen compleet zijn ingeleverd en je naam er op staat. Nummer de blaadjes; 1/3, 2/3 etc. Geef duidelijk aan wat de kladversie is. Je krijgt een teken dat je mag vertrekken als alles is gecontroleerd. Steek je vinger op en geef het gemaakte werk aan de surveillant. Eénmaal het examenzaal/lokaal verlaten is je examen afgerond en kun je niks meer aanpassen. De opgaven en kladpapier moeten tot na de sluiting van de officiële zitting in de examenzaal/lokaal blijven.
7. Bij bedrog vóór, tijdens of na een zitting van het centraal examen kan de kandidaat de deelneming of verdere deelneming aan het centraal examen door de directeur worden ontzegd.
Indien een kandidaat in enig ander opzicht handelt in strijd met de voorschriften kan de directeur hem de verdere deelneming aan het centraal examen ontzeggen, of kan de directeur hem het diploma onthouden!

8. Tussentijds mag de examenruimte niet verlaten worden, ook niet voor even. Mocht dit onverhoopt toch noodzakelijk zijn, wend je dan tot een van de surveillanten. Deze moet dan met je meegaan. Dus voor de aanvang van de zitting naar het toilet gaan. Drink tijdens het examen ook niet teveel.
9. Eenieder die bij de sluiting nog aanwezig is, blijft zwijgend op zijn/haar plaats zitten totdat al het examenwerk is opgehaald en gecontroleerd. De surveillant geeft dan het teken dat je kunt vertrekken. Ook dan mag je opgaven en kladpapier niet meenemen. De opgaven en kladpapier waarop een naam staat zullen zo snel mogelijk (soms de volgende dag) in een doos bij de receptie neergelegd worden.
10. Mochten zich vlak voor het examen zeer bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan (ernstige ziekte of overlijden in je naaste omgeving; eigen ziekteverschijnselen; onderweg iets heel schokkends meegemaakt e.d.) meld je dan zo spoedig mogelijk (telefonisch) bij de teamleider of directeur. Dan wordt beoordeeld of je redelijkerwijs het desbetreffende examen kunt meemaken, of dat je het beter kunt uitstellen.
11. Zelfs als je de opgaven maar éénmaal hebt ingezien, geldt dit als deelname aan het examen.
12. Betreft leerlingen die op een pc werken: het geprinte werk dient door jezelf en door een van de surveillanten getekend te worden. Als het werk klaar is, steek je je vinger op. Als de surveillant een teken geeft, geef je een printopdracht. Eén van de surveillanten zet zijn/haar paraaf op het geprinte werk en geeft het werk aan je terug. Vervolgens zet je jouw naam of handtekening aan het einde van je gemaakte werk en zet je paraaf op elke bladzijde onder op het werk. Dan neemt de surveillant het werk definitief in. Sluit dan pas je document af!
13. Zowel bij de centrale examens VWO wiskunde A en B als bij HAVO wiskunde A en B moet voor aanvang van het examen je grafische rekenmachine in de examenstand gezet worden. Je krijgt daarvoor een aparte instructie in de zaal. Zorg ervoor dat je rekenmachine voldoende opgeladen is.

Normen voor uitslagbepaling HAVO

Om te slagen moet je voldoen aan alle volgende eisen:

- Het gemiddeld Centraal Examencijfer moet onafgerond een 5,5 of hoger zijn.
- Als je voor één van de kernvakken Nederlands, Engels, Wiskunde A, B of C het afgeronde eindcijfer 5 of meer hebt behaald en voor de andere kernvakken als eindcijfer 6 of meer hebt behaald.
- Een leerling is geslaagd als:
 - alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
 - er één keer het eindcijfer 5 behaald is en de rest van de eindcijfers 6 of hoger zijn, of
 - er één keer het eindcijfer 4 behaald is en de rest van de eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al de eindcijfers tenminste 6,0 is, of
 - er twee keer het eindcijfer 5 behaald is of één eindcijfer 5 en eindcijfer 4 en de rest van de eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al de eindcijfers tenminste 6,0 is; en
 - geen eindcijfer lager is dan een 4. Het combinatiecijfer en de individuele eindcijfers in het combinatiecijfer tellen ook mee voor deze regel.
 - Voor lichamelijke opvoeding de kwalificatie "voldoende of goed" is behaald.

Daarnaast wordt er een extra maatregel genomen om tegemoet te komen aan de bijzondere situatie van dit schooljaar. Deze maatregel bestaat uit de mogelijkheid om het eindcijfer van één vak niet te betrekken bij de uitslagbepaling.

- Bij de vaststelling van de uitslag kan, indien dat nodig is om de leerling te laten slagen, het eindcijfer van één vak buiten beschouwing worden gelaten bij de bepaling van de definitieve uitslag. Deze mogelijkheid geldt niet voor de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde A, B, C.
- Deze maatregel kan worden toegepast op elk examenvak dat geen kernvak is. Dit vak hoeft dus geen centraal examen te hebben. Wanneer het gaat om een vak dat valt binnen het combinatiecijfer dan wordt alleen het eindcijfer van het betreffende vak of onderdeel weggelaten. Voor de uitslagbepaling wordt het combinatiecijfer berekend zonder dit vak.
- Deze mogelijkheid is alleen van toepassing op leerlingen waarvoor in het schooljaar 2020-2021 de uitslag wordt bepaald. Leerlingen moeten voor alle vakken het volledige eindexamen hebben afgelegd, dus het volledige schoolexamen en het centraal examen hebben gemaakt.
- Deze mogelijkheid staat los van de herkansingsmogelijkheden en kan worden ingezet als een leerling hierdoor alsnog kan slagen.

Op de cijferlijst bij het diploma worden alle resultaten vermeld, ook het resultaat van het vak dat bij de uitslagbepaling buiten beschouwing is gelaten. Het vervolgonderwijs kan geen aanvullende toelatingsconsequenties verbinden aan deze cijferlijst. De toelaatbaarheid van studenten wordt, net als in andere jaren, beoordeeld aan de hand van het behaalde diploma en vakkenpakket dat daaronder ligt.

De eerder aangekondigde maatregelen blijven naast de bovenstaande maatregel bestaan. De maatregelen die in december 2020 zijn aangekondigd zijn:

- Het tweede tijdvak wordt uitgebreid van vier naar tien dagen. Daarmee kunnen leerlingen die in het eerste tijdvak ziek zijn of in quarantaine zitten, een deel van of het volledige centraal examen afleggen in het tweede tijdvak. Ook biedt het de mogelijkheid voor leerlingen die vanwege achterstanden meer tijd nodig hebben voor de voorbereiding op het centraal examen van een of meerdere vakken, om het centraal examen te spreiden over het eerste en het tweede tijdvak;
- Er komt een herkansingstijdvak (derde tijdvak) op de eigen school, waarin leerlingen die (een deel van het) centraal examen afleggen in het tweede tijdvak, examens kunnen herkansen in het derde tijdvak op de eigen school; Leerlingen die voor één of meerdere vakken het centraal examen afleggen, kunnen ook in dit extra derde tijdvak hun eventuele herkansingen afleggen.
- Alle eindexamenleerlingen die opgaan voor het diploma krijgen een extra herkansingsmogelijkheid (twee in plaats van één). Zij kunnen dit zowel in het tweede als in het derde tijdvak doen.

Uitslagbepaling Eerste tijdvak HAVO

Op 10 juni worden de normen van het eerste tijdvak bekend gemaakt. Daarna wordt de uitslag bepaald en vindt een vergadering van de examinatoren plaats. Alle HAVO kandidaten worden na 13.00 uur gebeld (onder voorbehoud dat de uitslag daadwerkelijk op bovenstaand tijdstip bepaald kan worden). De voorlopig afgewezen kandidaten krijgen vanaf 13.00 uur op afspraak een gesprek met de mentor, LeCo, de teamleider of eindexamensecretaris en krijgen dan hun voorlopige cijferlijst. De geslaagde kandidaten halen hun voorlopige cijferlijst om 16.00 uur op. Aanmelding voor het tweede tijdvak (herkansing) dient vóór 11 juni 14.00 uur te gebeuren bij de leerlingadministratie.

Herkansing

1. De kandidaat heeft voor twee vakken waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de cijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de teamleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.
(zie de artikelen 45, 48 en 50 van het Eindexamenbesluit)

Tweede tijdvak en derde tijdvak

Voor dit schooljaar geldt dat naast herkansing (tweede of derde tijdvak) het ook is toegestaan om examen te doen in een vak, waarin nog geen examen is afgelegd in het eerste tijdvak, omdat men door overmacht of door een andere geldige reden (deels) verhinderd was.

Bepaling Eindcijfers

HAVO (artikel 47 eindexamenbesluit)

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 t/m 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.